
[p1]

Koblenz den 8 Sept. 1856

Werthester Herr Gezelle¹

.....

- 1 De locatie van de originele brief is onbekend. De brief is enkel beschikbaar in afschrift in opdracht van Frank Baur. De transcriptie van de brief werd nagezien door Joost Vanbrussel.

Vertaling (Duits) Joost Vanbrussel:

Koblenz 8 september 1856

Zeer geachte Heer Gezelle

Ik was ervan overtuigd dat ik u, naar uw wens, mijn voorspoedige aankomst, en de vele genoegens die ik hier beleefde, onmiddellijk moest meedelen. Nadat ik in de morgen om halftien, zoals u weet, vanuit Roeselare vertrok, geraakte ik diezelfde avond nog in Aken (Aix la Chapelle). Van daaruit trok de reis de volgende morgen verder en geraakte ik diezelfde avond om 6 uur in Koblenz, waar ik dan door mijn ouders, vrienden, enz. allerbest ontvangen werd. Tijdens deze reis maakte ik weinig nieuwe dingen mee, maar het weerzien van de met wijnbergen bezaaide Rijn en ook van mijn dierbare vaderstad liet een diepe indruk op mij na.

Het voor mij zo gunstig weer maakte de aanblik nog mooier. Tijdens de vakantie die ik hier doorgebracht had, had ik hier veel vrienden. De ene dag amuseer ik me met bootje varen, de andere dag trek ik op wandeling, wat ook door het mooie weer voortreffelijk lukt. Toch vergeet ik ook niet te studeren. Hier vinden de manoeuvres plaats, waartoe veel troepen in Koblenz gelegerd zijn. De koning zal ook nog in deze maanden naar Koblenz komen om de grote manoeuvres bij te wonen. Hier in de stad gebeuren de laatste tijd veel brandongevallen. Recent nog brandde een grote bierbrouwerij met een verschrikkelijk vuurzee af. Ook rukten twee grote houtvloten die naast elkaar gedreven waren, spijs de grote hulp, een juk van de Rijnbrug af, die spoedig toch hersteld was. Verder is hier niets nieuws gebeurd. Daarom wil ik sluiten. Ik wens u nog veel plezier in de vakantie. Hoe gaat het met de nieuwe stoomboten? Wil alstublieft veel groeten overmaken aan Heer Superior, aan Heer Bethune en de overige leraars, en ook aan alle leerlingen die daar nog zijn. Ik schrijf ook eerstdaags naar mijn verwanten. Wees zo goed, wegens de afwezigheid van mijn ouders, het gebeurlijk antwoord te sturen naar mijn grootmoeder, Mevrouw Anne Görtz, rue de Rhin 5, Koblenz.

Een spoedig antwoord verwachtend, groet u heel vriendelijk

Gustav Saffenreuter

en heel mijn familie.

Meine glückliche Ankunft, so wie die vielen Vergnügen, welche ich hier hatte glaubte ich Ihnen, Ihrem Wunsche gemäsz sogleich anzeigen zu müssen. Nachdem ich morgens um ein halb zehn wie Sie wissen von Roulers abgereist,² gelangte ich denselben Abend noch bis Aachen. (Aix la Chapelle). Von dort reiste ich den anderen Morgen ab und gelangte denselben Abend um 6 Uhr bis nach Koblenz, wo ich dann von meinen Eltern, Freunden etc. bestens empfangen wurde. Auf dieser Reise stiesz mir nicht viel Neues zu; aber die Wiederschauung³ des mit Weinbergen besäeten⁴ Rheines⁵ sowie der theuern⁶ Vaterstadt machten einen tiefen Eindruck auf mich. Das mir so günstige Wetter verschönerte den Anblick. Ich hatte während den Ferien die ich hier zugebracht viele Freunde. Einen Tag belustige ich mich, indem ich im Nachen⁷ fahre, den andern mache ich einen Spatziergang, was auch wegen dem schönen Wetter vortrefflich geht; doch vergesse ich auch das studiren nicht. Die Manöver sind hier in Gange, zu welchem Zwecke viele Truppen in Koblenz liegen. Der König wird auch noch in diesen Monaten nach Koblenz kommen, um dem groszen Manöver beizuwohnen. Hier in der Stadt kommen in letzterer Zeit viele Brandunglücke vor. So brannte auch kürzlich bei schrecklichem Feuer eine grosse Bierbrauerei ab. Auch riszen zwei grosze Holzflösse, die neben einander getrieben, trotz der groszen Hilfe ein Brückenjoch von der Rheinbrücke ab, welche letztere jedoch bald wiederhergestellt war. Weiter sind hier noch keine Neuigkeiten vorgefallen. Deszhalb will ich schlieszen. Ich wünsche Ihnen noch viel Vergnügen in den Ferien (wünsche). (sic). Was machen denn die neuen Dampfboote?⁸ Richten Sie gefälligst viele Grüsze aus an den Herren Superior, an Herrn Bethune und die übrigen Lehrer, sowie an alle noch daseienden Schüler. An meine Verwandten werde ich nächstens auch schreiben.

..... [p2] .....

.....

- 2 van het kleinseminarie in Roeselare.
- 3 'Das Wiederschaue'n (weezien), dialect voor Zuidwest-Duitsland. Vermoedelijk is 'Wiederschauung' een verbastering.
- 4 Besäeten.
- 5 Rheins.
- 6 Teuren.
- 7 'Nachen' is een kleine boot.
- 8 Dit verwijst vermoedelijk naar de maalboten die werden ingezet op de lijn Oostende-Dover, waarbij het ging om stoomboten. Guido Gezelle bracht bij het begin van de grote vakantie de Engelse leerlingen naar Oostende om hen op de overzetboot te zetten en ving hen mogelijk ook op bij aankomst. Hoewel er geen directe bevestiging is gevonden dat er in 1856 nieuwe maalboten in dienst werden genomen, is dit niet onwaarschijnlijk.

Adressiren Sie gefälligst wegen Abwesenheit meiner Eltern⁹ die schickende Antwort an meine Grossmutter, Madame Anne Görtz, rue de Rhin 5 Koblenz.

Baldige Antwort erwartend, grüszet Sie freundlichst

Gustav Saffenreuter.

Sowie alle meine Angehörigen.

(Een alfabet kleine- en hoofdletters in gotisch schrift, staat hieronder, om voor Gezelle de lectuur van de gotisch geschreven brief te vergemakkelijken)¹⁰

.....

9 De ouders van Gustave Saffenreuter zijn Albert Joseph Saffenreuter en Gertrudis Selig.

10 De kopiist schreef dit nog onder de brief. De brief was dus in het gotisch geschreven.

Briefbeschrijving

Verzender	Saffenreuter, Gustave Willibrord
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	08/09/1856
Verzendingsplaats	Koblenz
Annotatie	Locatie origineel onbekend: brief is enkel beschikbaar in afschrift in opdracht van Frank Baur.
Annotatie	Locatie origineel onbekend: brief is enkel beschikbaar in afschrift in opdracht van Frank Baur.

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Staat	volledig
Vormelijke bijzonderheden	kopie in opdracht van Frank Baur
Toevoegingen	Onder de brief schreef de kopiist: Een alfabet kleine- en hoofdletters in gotisch schrift, staat hieronder, om voor Gezelle de lectuur van de gotisch geschreven brief te vergemakkelijken

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	Aanw. 533, map 3,83 M
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.26274

Inhoud

Incipit	Meine glückliche Ankunft, so wie die vielen Vergnügen, wel-
Tekstsoort	brief
Talen	Duits

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	08/09/1856, Koblenz, Gustave Willibrord Saffenreuter aan [Guido Gezelle]
Editeur	Nel Top
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2025
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
